

بررسی فراوانی ژن‌های *ralF* و *lepA* در لژیونلا نموفیلاهای جدا شده از افراد مبتلا به عفونت‌های تنفسی

عباس دوستی^{*}، فاطمه علایی^۱، فروزان خدروی^۲

^۱دانشیار، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، کارشناس ارشد، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد

چکیده

سابقه و هدف: لژیونلا نموفیلا باکتری گرم منفی، هوایی و ایجاد کننده بیماری لژیونر می‌باشد. ژن‌های *ralF* و *lepA* از اجزای سیستم ترشحی تیپ IV هستند و برای تکثیر درون سلولی و بقا ضروری می‌باشند. هدف از این مطالعه جداسازی لژیونلا نموفیلا از نمونه‌های برونوکوآلئولار و بررسی فراوانی ژن‌های *ralF* و *lepA* می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش به صورت مقطعی-توصیفی بر روی ۱۰۰ نمونه برونوکوآلئولار از بیماران مبتلا به عفونت تنفسی در چهارمحال و بختیاری انجام شد. در ابتدا جداسازی لژیونلا نموفیلا با استفاده از محیط کشت اختصاصی BCYE صورت گرفت. سپس تمامی نمونه‌ها با روش PCR و با استفاده از پرایمرهای اختصاصی ژن *16S rRNA* لژیونلا نموفیلا مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین فراوانی ژن‌های *ralF* و *lepA* در نمونه‌ها، با روش PCR ارزیابی گردید.

یافته‌ها: از بین ۱۰۰ نمونه کشت داده شده، ۹٪ از نظر لژیونلا نموفیلا مثبت تشخیص داده شدند. همچنین از بین ۱۰۰ نمونه، ۱۲ مورد آلوده به این باکتری با استفاده از روش مولکولی شناسایی گردید. فراوانی ژن‌های *ralF* و *lepA* در نمونه‌ها به ترتیب ۴۱/۶۶ و ۲۵ درصد تعیین شد. ۸/۳۳ درصد از نمونه‌ها نیز به طور هم زمان هر دو ژن را دارا بودند.

نتیجه‌گیری: دو ژن *ralF* و *lepA* در لژیونلا نموفیلاهای جدا شده از فراوانی نسبتاً بالایی برخوردارند. با استفاده از تکنیک PCR می‌توان عفونت ایجاد شده توسط لژیونلا نموفیلا را در نمونه‌های تازه بدون نیاز به کشت تعیین نمود. همچنین روش PCR نسبت به کشت از دقت و سرعت بیشتری برای تشخیص لژیونلا نموفیلا در نمونه‌های برونوکوآلئولار برخوردار می‌باشد.

واژگان کلیدی: لژیونلا نموفیلا، برونوکوآلئولار، ژن *ralF*، ژن *lepA*

دریافت مقاله: فروردین ماه ۹۳ **پذیرش برای چاپ:** مرداد ماه ۹۳

مقدمه

گروه سرولوژیکی یک و ۱۰ درصد آن توسط گروه ۶ به وجود می‌آید (۲ و ۳).

آب بزرگترین مخزن لژیونلاها می‌باشد و این باکتری در محیط‌های آب شیرین در تمام دنیا یافت شده است. حدود ۱ تا ۳ درصد از پنومونی‌های اکتسابی از جامعه و بیش از ۳۰ درصد از پنومونی‌های اکتسابی از بیمارستان ناشی از لژیونلا می‌باشد (۴). لژیونلا در نمونه‌های بالینی و بافتی در روش رنگ‌آمیزی گرم به شکل کوکوباسیل می‌باشد. تفاوت این

پس از همه گیری بیماری لژیونر در شهر فیلادلفیا در سال ۱۹۷۶ این بیماری تا به امروز از نقاط مختلف دنیا گزارش شده است (۱). لژیونلا نموفیلا (*Legionella pneumophila*) عامل اتیولوژیک بیماری لژیونر است که اکثریت موارد پنومونی را به خود اختصاص می‌دهد (۲). حدود ۸۵ درصد بیماری لژیونر توسط لژیونلا نموفیلا ایجاد می‌شود که ۵۰ درصد آن توسط

* آدرس برای مکاتبه: شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی.
تلفن: ۰۹۱۳۳۸۳۸۳۰
پست الکترونیک: abbasdoosti@yahoo.com

اولیه بیماری تشخیص داده شوند و مورد درمان قرار گیرند، خطر جدی آن‌ها را تهدید نخواهد کرد (۵). دوره درمان این بیماری ۱۰-۱۴ روز است. افراد دارای سیستم ایمنی طبیعی به درمان پاسخ خوبی خواهند داشت. این در حالی است که درمان در بیماران با ضعف سیستم ایمنی اغلب به دلیل تاخیر در درمان و تشخیص دیر هنگام، با شکست موافقه خواهد شد (۵ و ۱۰ و ۱۱).

برای تشخیص عفونت لژیونلا می‌توان از نمونه‌های متفاوتی مانند بیوپسی ریه، خلط و آسپیراسیون محتوی دستگاه تنفسی تحتانی، مایع پلور و خون استفاده نمود (۶). به منظور تشخیص لژیونلا از نمونه‌های بالینی از روش‌های کشت، رنگ آمیزی، آنتی‌بادی فلورسانس مستقیم و ردیابی آنتی ژنی لژیونلا در نمونه‌های ادراری استفاده می‌گردد. کشت به عنوان استاندارد طلایی در تشخیص لژیونلا از ارزش بالایی برخوردار است. اما طولانی بودن زمان گرمخانه گذاری و تاثیر درمان آنتی بیوتیکی در نتیجه کشت، از جمله معایب این روش می‌باشد (۱۲ و ۱۳). نمونه‌های خلط را می‌توان با گیمسایا به طور اختصاصی تری در روش DFA رنگ آمیزی نمود. حساسیت روش ایمنوفلورسانس حدود ۷۰ درصد است. با این وجود آزمون‌های جدیدتری برای شناسایی حضور آنتی ژن‌های محلول لژیونلا نموفیلا در ادرار توسعه یافته‌اند که دارای حساسیت ۷۵ تا ۹۰ درصد می‌باشند (۲ و ۱۳ و ۱۴). نیاز به یک روش تشخیصی جامع و کامل که نسبت به سایر روش‌ها در تشخیص لژیونلا دارای حساسیت بالا، توانایی تشخیص بیماری در مراحل اولیه و تعیین بیماران فاقد علایم بالینی باشد ضروری به نظر می‌رسد. هدف از این مطالعه بررسی فراوانی ژن‌های *lepA* و *ralF* در لژیونلا نموفیل‌های جدا شده از افراد مبتلا به عفونت‌های تنفسی مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهرستان شهرکرد بود.

مواد و روش‌ها

(الف) جمع‌آوری نمونه: این تحقیق به صورت مقطعی- توصیفی از مهر ماه تا بهمن ماه ۱۳۹۱ بر روی ۱۰۰ نمونه لاواز

باکتری با سایر باکتری‌ها در این است که رنگ گرم را به سختی می‌گیرد و به همین دلیل استفاده از فوشین بازی به جای سافرانین جهت رنگ آمیزی بهتر توصیه شده است (۴). برای کشت و جداسازی این باکتری از محیط اختصاصی Buffered Charcoal Yeast Extract Agar (BCYE) با گرمخانه گذاری به مدت ۳ تا ۵ روز استفاده می‌شود (۵ و ۶). امروزه لژیونلا به عنوان عامل مهمی در پنومونی‌های اکتسابی از بیمارستان مطرح بوده و از آن جایی که راه اصلی ورود این ارگانیسم به بدن از طریق قطرات آب می‌باشد، بنابراین پنومونی در افرادی که در تماس با منع آبی آلوده قرار دارند ایجاد می‌شود (۵). *lepA* و ژن موثر در بیماری زایی لژیونلا پنوموفیلا و محصول آنها از اجزای سیستم ترشحی نوع IV به نام DOT (Defect in organelle trafficking) و ICM (Intracellular multiplication) یا ICM/DOT (Intracellular multiplication) است. آنجایی که تعدادی از این ژن‌ها برای بقای باکتری لژیونلا نموفیلا و تکثیر داخل سلولی آن نیاز هستند به گروهی از این ژن‌ها تکثیر کننده داخل سلولی یا معیوب کننده انتقال ارگانل می‌گویند (۷). لژیونلا نموفیلا از این سیستم ترشحی برای تحويل دادن یا فرستادن افکتورها به سلول میزان برای کترول عبور ارگانل‌ها استفاده می‌کند (۷). پروتئین *RalF* نیز برای همانند سازی داخل سلولی باکتری مورد نیاز می‌باشد (۸). انتقال پروتئین *RalF* از طریق غشای فاگوزومی یک فرایند وابسته به سیستم ترشحی ICM/DOT است (۷ و ۹).

این باکتری قادر به ایجاد بیماری به صورت تک گیر (اسپورادیک) و همه گیر (اپیدمیک) می‌باشد (۵). بالاترین میزان بروز بیماری در مردان بالای ۵۵ سال است. زیرا عوامل خطر ساز مانند کشیدن سیگار و درمان با استروئیدها در این گروه بیشتر می‌باشد (۴). بیماری ممکن است به صورت یک عفونت خفیف یا تب پونتیاک که به صورت یک آنفلوانزای خود محدود شونده است دارای علایمی مانند تب، لرز، ترس از نور، سفتی گردن بروز نماید. همچنین ممکن است به صورت یک بیماری سیستمیک و سریعاً پیش رونده لژیونلا بروز نماید (۱۰ و ۱۱). اگر بیماران مبتلا به لژیونلا در مراحل

DNA از نمونه‌ها از کیت تخلیص DNA (شرکت سیناژن، ایران) و مطابق با دستورالعمل شرکت سازنده استفاده شد. کیفیت DNA استخراج شده، پس از الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۱ درصد و پس از رنگ‌آمیزی با اتیدیوم بروماید و تابش نور ماورای بنفش بررسی گردید. همچنین از کلندی‌های رشد یافته بر روی محیط کشت اختصاصی نیز به روش بالا، استخراج DNA صورت پذیرفت.

در تمامی مراحل انجام این تحقیق از باکتری لژیونلا نوموفیلای ATCC33152 به عنوان کنترل مثبت استفاده گردید. به منظور تشخیص لژیونلا پنوموفیل از پرایمر اختصاصی ژن *16S rRNA* استفاده شد (جدول ۱). پرایمرها از روی توالی موجود در بانک ژن جهانی با شماره ثبت AB811078 و با نرم افزار *Generunner* طراحی شدند. همچنین به منظور تشخیص ژن‌های *ralF* و *lepA* از پرایمرهای اختصاصی ویژه این ژن‌ها استفاده گردید (جدول ۱). توالی ثبت شده در بانک جهانی ژن که برای طراحی پرایمر مورد استفاده قرار گرفت به ترتیب AY056455 برای تشخیص *ralF* و AY261385 برای *lepA* رديابی *lepA* می‌باشد.

در این مطالعه واکنش PCR در حجم نهایی ۵۰ میکرولیتر شامل ۵ میکرولیتر *PCR buffer 10X*, ۱۵۰ میکرومول dNTPs mix، ۲ میکرومول $MgCl_2$, ۱ میکرومول از هر پرایمر، ۱ واحد آنزیم Taq DNA polymerase و ۱ میکرولیتر از DNA مربوطه انجام شد. مواد و واکنشگرهای مورد استفاده در آزمایش PCR از شرکت سیناژن ایران تهیه گردیدند.

برنامه حرارتی با دستگاه مستر سایکلر گرادیانت ساخت شرکت اپندرف آلمان برای تکثیر ژن *16S rRNA* به منظور تشخیص لژیونلا، با شرایط دمایی ۵ دقیقه و اسرشت شدن ابتدایی در دمای ۹۴ درجه سیلیسیوس و در ادامه ۳۲ چرخه شامل و اسرشت شدن در دمای ۹۴ درجه سیلیسیوس به مدت یک دقیقه، اتصال در دمای ۵۸ درجه سیلیسیوس به مدت یک دقیقه، گسترش در دمای ۷۲ درجه سیلیسیوس به مدت یک دقیقه و در نهایت گسترش نهایی در دمای ۷۲ درجه سیلیسیوس به مدت ۷ دقیقه انجام شد. مشاهده باند ۳۳۷ جفت بازی

(Bronchoalveolar Lavage: BAL) جمع آوری شده از بیماران مبتلا به عفونت‌های تنفسی (۵۴ نفر زن و ۴۶ نفر مرد)، از مراکز بهداشتی استان چهارمحال و بختیاری ریه انجام شد. تمام نمونه‌ها با استفاده از روش برونکوسکوپی (Bronchoscopy) توسط پزشک متخصص تهیه گردید. در حدود ۵ میلی لیتر از مایع گرفته شده بلافضله در لوله فالکون دریچه دار استریل جمع آوری و در فلاسک حاوی یخ به مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی دانشگاه آزاد اسلامی شهرکرد منتقل گردید. نمونه‌ها پس از انتقال به آزمایشگاه در دو لوله تقسیم شدند. یکی از نمونه‌ها بلافضله برای کشت مورد استفاده قرار گرفت و دیگری تا زمان انجام PCR در دمای ۲۰-۲۵ سیلیسیوس نگهداری شد.

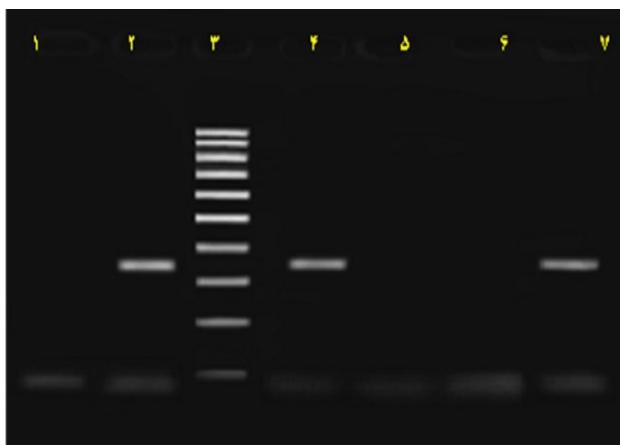
ب) کشت نمونه‌ها: نمونه‌های انتخاب شده برای کشت، در حرارت ۵۶ درجه سیلیسیوس و به مدت ۱۲ دقیقه در بن‌ماری تیمار حرارتی شدند. سپس ۰/۲ میلی لیتر از نمونه تیمار شده با حرارت، روی محیط کشت اختصاصی BCYE غنی شده با L-سیستئین (محیط انتخابی لژیونلا حاوی آنتی‌بیوتیک‌های پلی‌میکسین B، ونکومایسین و آنیزومایسین) به روش خطی کشت داده شد. تمام پلیت‌های تلقیح شده در جاربی‌هوازی در ۳۷ درجه سیلیسیوس و رطوبت ۷۰ تا ۹۰ درصد گرمانه گذاری شدند. این پلیت‌ها پس از ۳ روز مورد بازدید قرار گرفتند و در صورت عدم مشاهده کلندی، با توجه به رشد کند لژیونلا، گرم‌گذاری به مدت ۱۴ روز ادامه می‌یافت.

ج) آزمون‌های مولکولی: ابتدا به منظور حذف مهارکننده‌ها، نمونه‌های BAL با بافر فسفات نمکی (PBS)، ۳ بار شستشو داده شدند و با دور ۸۰۰۰ به مدت ۵ دقیقه سانتریفیوژ گردیدند. در هر بار روماند دور ریخته شد. به منظور استخراج

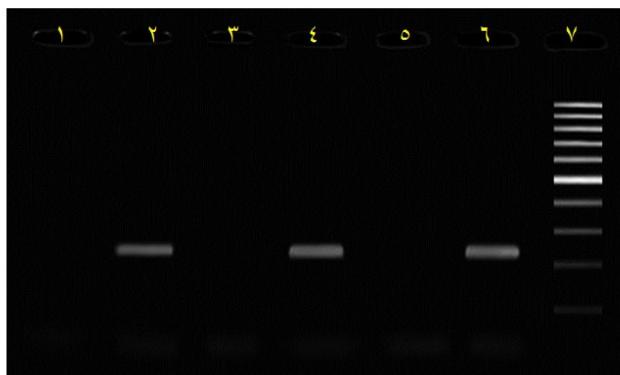
جدول ۱: توالی پرایمرهای مورد استفاده در پژوهش.

نام پرایمر	توالی ۵'-۳'	طول قطعه (جفت باز)
Leg-F	5'-GGTGACTGCGGCTGTTATGG-3'	۳۶۱
Leg-R	5'-GGCCAATAGGTCCGCCAACG-3'	
RalF -F	5'-ACCAGCCCAGGGATATGAACCTAC -3'	۲۳۰
RalF -R	5'-ATAGTAGCTTGTGCGGATGTTTG -3'	
LepA -F	5'-GTTGGGCACTACAGTTATCTCTTC -3'	۳۵۴
LepA -R	5'-GTTAGTTACTACGGTTCAATACGAC -3'	

شدند. کلنج‌های رشد یافته بر روی محیط کشت اختصاصی BCYE نیز با انجام PCR، از نظر وجود لژیونلا نموفیل تایید گردیدند. نتایج حاصل در شکل شماره ۱ آورده شده است. حضور ژن‌های *ralF* و *lepA* در تمامی نمونه‌های مثبت از نظر لژیونلا با روش PCR مورد بررسی قرار گرفت. از ۱۲ نمونه آلووده به لژیونلا، تعداد ۵ نمونه (۴۱/۶۶ درصد) دارای ژن *ralF* بودند. همچنین حضور ژن *lepA* در تعداد ۳ نمونه

شکل ۲: تصویر ژل الکتروفورز محصولات PCR برای ژن *lepA*. ستون ۱) کنترل منفی، ستون‌های ۲ و ۴) کنترل مثبت (ATCC 33152)، ستون ۳) مارکر ۱۰۰ جفت بازی فرمتاز، ستون‌های ۵ و ۶) نمونه منفی از نظر حضور ژن *lepA* (ستون ۷) نمونه‌های مثبت از نظر حضور ژن *lepA* (تکثیر قطعه ۳۵۴ جفت بازی).

شکل ۳: ژل الکتروفورز محصولات PCR برای ژن *ralF* (ستون ۱) کنترل منفی، ستون‌های ۲) کنترل مثبت (ATCC 33152)، ستون‌های ۳ و ۵) نمونه منفی از نظر حضور ژن *ralF*، ستون‌های ۴ و ۶) نمونه‌های مثبت از نظر حضور ژن *ralF* (تکثیر قطعه ۲۳۰ جفت بازی)، ستون ۷) مارکر ۱۰۰ جفت بازی فرمتاز.

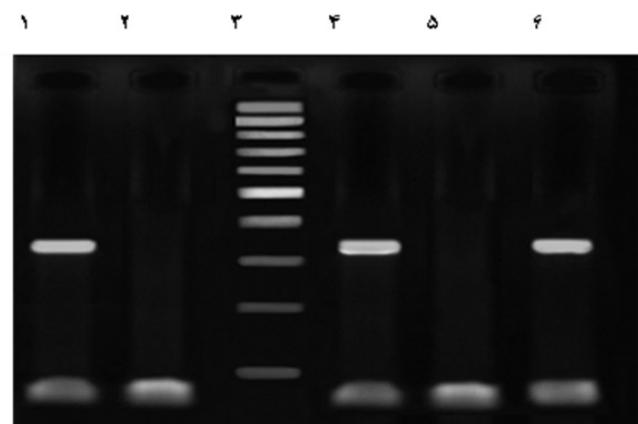
نشان دهنده مثبت بودن این آزمایش بود.

برنامه دمایی برای تکثیر دو ژن *lepA* و *ralF* نیز به همین ترتیب بود. با این تفاوت که دمای اتصال پرایمرها برای *ralF* ۵۹ درجه سیلیسیوس و برای *depA* ۶۱ درجه سیلیسیوس تنظیم گردید. برنامه دمایی بهینه، با انجام آزمون‌های مختلف و به صورت تجربی حاصل گردید. محصولات PCR بر روی ژل آگارز ۱/۵ درصد الکتروفورز شدند. سپس ژل با اتیدیوم بروماید رنگ آمیزی و با دستگاه تصویر برداری از ژل مشاهده و تصاویر مربوطه ثبت گردید. اندازه محصول PCR در این تحقیق برای هر یک از ژن‌های *lepA* و *ralF* به ترتیب ۲۳۰ و ۳۵۴ جفت باز بودند.

د) آنالیز آماری: تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از نسخه هفدهم نرم افزار آماری SPSS و آزمون آماری مرتب کای انجام گرفت. مرز معنی داری بر روی $p < 0.05$ قرار گرفت.

یافته‌ها

در این مطالعه هر دو روش کشت و PCR برای جدا سازی و تشخیص باکتری لژیونلا نموفیلا بر روی ۱۰۰ نمونه به کار برده شد. از این میان، تعداد ۹ مورد (۹ درصد) با روش کشت و ۱۲ مورد (۱۲ درصد) با روش PCR مثبت تشخیص داده

شکل ۱: ژل الکتروفورز محصولات PCR برای تشخیص لژیونلا نموفیلا. ستون ۱) کنترل مثبت (ATCC 33152)، ستون ۲) کنترل منفی، ستون ۳) مارکر ۱۰۰ جفت بازی فرمتاز، ستون‌های ۴ و ۶) نمونه‌های مثبت لژیونلا نموفیلا (تکثیر قطعه ۳۳۷ جفت بازی)، ستون ۵) نمونه منفی از نظر حضور لژیونلا نموفیلا.

جدی مواجه شود. روش PCR محدودیت‌های کشت را ندارد و از سرعت و دقت بالاتری نسبت به سایر روش‌های تشخیصی لژیونلا نموفیلا برخوردار است. به دلیل اهمیت لژیونلا نموفیلا در ایجاد پنومونی در انسان، تا کنون محققان زیادی آن را مورد مطالعه قرار داده‌اند.

یزدانی (Yazdani) و همکاران در سال ۲۰۰۵ به بررسی تشخیص لژیونلا نموفیلا به روش کشت و فلورسنت آنتی‌بادی مستقیم در نمونه‌های برونوکوآلثولار بیماران مبتلا به پنومونی مراجعه کننده به مرکز پزشکی اصفهان پرداختند. از کشت ۹۶ نمونه برونوکسکوبی، چهار سویه باکتری مشکوک DFA جداسازی گردید. با انجام آزمایشات بیوشیمیایی و روش (Direct fluorescent antibody) مشخص گردید که باکتری‌های مشکوک جدا شده لژیونلا نموفیلا بودند. آن‌ها دریافتند که فراوانی پنومونی با منشا لژیونلا نموفیلا ارتباطی با جنسیت بیماران ندارد و می‌توان از روش DFA به منظور تشخیص سریع لژیونلا نموفیلا استفاده نمود (۱۵). در مطالعه حاضر نیز عدم ارتباط جنسیت با این بیماری به اثبات رسید.

در سال ۲۰۱۱ گودرزی (Goudarzi) و همکاران لژیونلا نموفیلا را از نمونه‌های خلط بیماران مبتلا به پنومونی با روش کشت، ایمنوفلورسانس مستقیم و PCR مورد شناسایی قرار دادند. از مجموع ۲۱۰ کودک مبتلا به عفونت‌های حاد تنفسی، ۱۲ نمونه (۵/۷ درصد) از نظر مبتلا به لژیونلا مثبت بودند. از مجموع نمونه‌های مثبت، ۳ مورد با روش کشت، ۵ مورد با آزمون DFA و ۹ مورد با روش PCR شناسایی شدند. یافته‌های آنها نشان داد که حساسیت و سرعت روش PCR در شناسایی لژیونلا نموفیلا بسیار بیشتر از کشت و ایمنوفلورسانس مستقیم در نمونه‌های خلط می‌باشد (۱۶).

علوی (Alavi) و همکاران در سال ۲۰۰۸ شیوع سرمی لژیونلا نموفیلا را در بیماران مبتلا به پنومونی اکتسابی از جامعه بر روی ۸۰ بیمار دچار CAP بستری در بیمارستان رازی اهواز مورد ارزیابی قرار دادند. از مجموع ۸۰ نمونه آزمایش شده، ۱۲ مورد از نظر IgG و IgM مثبت بودند. تمام بیماران با سرولوژی مثبت، سابقه سیگار کشیدن و دریافت قبلی

(۲۵ درصد) مشاهده گردید. یکی از نمونه‌ها (۸/۳۳ درصد) به طور هم زمان دو ژن *lepA* و *ralF* را داشت (شکل ۲ و ۳). از میان ۴۶ مرد مورد آزمون، ۴ نفر (۸/۶۹ درصد) و از میان ۵۴ زن مورد بررسی، ۸ نفر (۱۴/۸۱ درصد) آلوه به لژیونلا نموفیلا بودند. بیشترین فراوانی آلوهگی به لژیونلا نموفیلا مربوط به گروه سنی بین ۵۵ تا ۶۵ سال با تعداد ۵ نفر (۴۱/۶۶) و پس از آن به ترتیب در گروه‌های سنی ۴۵ تا ۵۵ سال، ۲۵ تا ۳۵ سال ۳۵ تا ۴۵ سال ۶۵ تا ۷۵ سال و ۱۵ تا ۲۵ سال به ترتیب با فراوانی ۳۳/۳۳، ۱۶/۶۶، ۸/۳۳، ۰ و ۰ درصد بودند (جدول ۲). پس از بررسی نتایج با نرم افزار آماری مشخص شد که بین شیوع این بیماری با سن و جنس ارتباط معنا داری وجود ندارد. با این وجود مشخص شد که در منطقه مورد مطالعه بیماری عفونت لژیونلایی در زنان شایع‌تر از مردان و در افراد با سن بین ۴۵ تا ۵۵ سال بیشتر رخ می‌دهد.

بحث

در این مطالعه از ۱۰۰ نمونه برونوکوآلثولار که از افراد مبتلا به عفونت تنفسی مراجعه کننده به مرکز بهداشت شهرستان شهرکرد جمع آوری شده بود، تعداد ۱۲ مورد (۱۲ درصد) لژیونلا نموفیلا تشخیص داده شدند. کشت باکتری لژیونلا از نمونه‌های بالینی به دلیل طولانی بودن دوره گرمانه گذاری و مهار رشد آن توسط سایر ارگانیسم‌های سریع رشد و ناتوانی روش‌های متداول تشخیص لژیونلا، موجب شده که تشخیص و درمان عفونت‌های ناشی از لژیونلا با مشکل

جدول ۲: توزیع فراوانی آلوهگی به لژیونلا بر اساس گروه‌های سنی و جنسیت.

تعداد زنان (%)	تعداد مردان (%)	تعداد (%)	گروه‌های سنی
-	-	(۳) ۳	۱۵-۲۵
(۱) ۱	(۱) ۱	(۷) ۷	۲۵-۳۵
-	-	(۱۲) ۱۲	۳۵-۴۵
(۲) ۲	(۲) ۲	(۶۴) ۶۴	۴۵-۵۵
(۱) ۱	(۱) ۱	(۹) ۹	۵۵-۶۵
-	-	(۵) ۵	۶۵-۷۵
(۸) ۸	(۴) ۴	(۱۰۰) ۱۰۰	مجموع

عنوان آزمون‌های مطمئنی در جداسازی لژیونلا نموفیلا استفاده نمود (۲۱).

قوتاسلو (Ghotaslu) و همکاران در سال ۲۰۱۳ به بررسی PCR لژیونلا در ۱۷ بیمارستان شهر تبریز با استفاده از روش PCR پرداختند. در این تحقیق از بین ۱۴۰ نمونه آب لوله کشی، ۷/۱ درصد آلوده به لژیونلا و ۲/۸۵ درصد به لژیونلا نموفیلا آلوده بودند (۲۲). در مطالعه گروس (Grúas) و همکاران در سال ۲۰۱۴، تشخیص لژیونلا در نمونه‌های آب مورد آزمایش قرار گرفت. در این تحقیق ردیابی لژیونلا با روش Real time PCR با استفاده از پرایمرهای اختصاصی ژن *16S rRNA* بسیار موفقیت آمیز بود (۲۳). مطالعه الیکس (Alix) و همکاران در سال ۲۰۱۲ بر روی ژن *ralF* از سیستم ترشحی تیپ ۴ لژیونلا پنوموفیلا نشان داد که این ژن سبب آزاد شدن پروتئین‌های مؤثر می‌شود که برای تکمیل مسیر بیماری زایی این باکتری ضروری است. همچنین ژن *ralF* مانند ژن‌های *lepA* و *lidA* برای تکثیر درون سلولی باکتری ضروری می‌باشد. همچنین دارای سیستمی برای تنظیم عملکرد پروتئین‌های مؤثر موثر در بیماری زایی این باکتری می‌باشد (۷). اختلاف در شیوع عفونت لژیونلایی می‌تواند ناشی از عوامل متعددی باشد که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از: ۱) گوناگونی جوامع مطالعه شده از نظر شرایط اجتماعی، آب و هوایی و فصل و زمان مطالعه.

۲) شیوع سرمی عفونت لژیونلایی در افراد عادی جامعه که انعکاس‌دهنده میزان مواجهه افراد با این ارگانیسم است. به عنوان نمونه در بین کشورهای اروپایی، اسپانیا بیشترین و اتریش پایین‌ترین شیوع را داشته است.

۳) بافت جمعیتی و وجود افراد با بیماری‌های زمینه‌ای و عوامل خطرسازی مانند مصرف سیگار.

نتیجه گیری

با توجه به نتایج به دست آمده در این مطالعه می‌توان دریافت که روش‌های مولکولی، به ویژه PCR نسبت به کشت، روش مناسب‌تری برای تشخیص لژیونلا نموفیلا به محسوب می‌شود

آن‌تی بیوتیک داشتند (۱۷). احمدی نژاد (Ahmadinejad) و همکاران در سال ۲۰۱۱ با روش PCR میزان آلودگی آب سردهنگ‌های بیمارستان‌های شهر کرمان به لژیونلا را بررسی نمودند. این محققان میزان آلودگی را ۳۹ درصد گزارش نمودند (۱۸). جاله‌اک (Jaulhac) و همکاران در سال ۱۹۹۲ برای اولین بار لژیونلا نموفیلان، لژیونلا بزمانی (*Legionella bozemani*) و لژیونلا میک دادی (Balde) (۱۹) را در نمونه‌های BAL با استفاده از *Legionella micdadei* قطعه ۶۳۰ جفت بازی از ژن *mip* تشخیص دادند. در این مطالعه از ۶۸ نمونه، ۱۵ نمونه مثبت تشخیص داده شد (۸).

بنیتزر (Benitez) و همکاران در سال ۲۰۱۳ روش Real time PCR چندگانه را برای تشخیص چندین گونه از لژیونلا به کار برdenد. یافته‌های آنها نشان داد که روش یاد شده به صورت ۱۰۰ درصد قادر به ردیابی لژیونلا در نمونه‌های بالینی می‌باشد (۱۹). در تحقیق دیگری که توسط فرناندز (Fernandez) و همکاران از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۰ در اسپانیا بر روی ۱۰۵ بیمار مبتلا به پنومونی اکتسابی با روش کشت و DFA انجام شد، ۳۲ مورد لژیونلا نموفیلا و ۹۴ مورد سایر باکتری‌ها گزارش شد. از کشت خلط ۱۰۲ بیمار، ۱۸ مورد لژیونلا نموفیلا مثبت و ۸۵ نمونه سایر باکتری‌ها گزارش گردید. شایع‌ترین پاتوژن تنفسی جدا شده در این مطالعه استرپتوكوکوس نمونیه (*Streptococcus pneumoniae*) بود و فراوانی پاتوژن‌های غیر متدائل (آتیپیک) عبارت بودند از: مایکوپلاسم نمونیه ۷/۵ درصد، لژیونلا نموفیلا ۱۷ مورد (۵/۳ درصد) که ۷ مورد با آزمون‌های سرولوژیکی، ۶ مورد با استفاده از آزمون آنتی ژن ادراری و یک مورد با کشت خلط مورد شناسایی قرار گرفتند (۲۰).

در مطالعه‌ای که توسط لیندنسی (Lindsay) و همکاران در سال ۲۰۰۴ بر روی ۱۰۷ نمونه و با روش کشت، IFA، DFA و PCR انجام دادند مشخص گردید که با روش DFA به ۵ مورد مثبت و با روش کشت به ۱۰ مورد مثبت لژیونلا نموفیلا دست یافکنده که ویژگی ۱۰۰ درصد و اختصاصیت به ترتیب ۱۹ و ۸/۴۲ درصد را داشتند. بنابراین از این روش‌ها می‌توان به

تشکر و قدردانی

نویسنندگان این مقاله از همکاران محترم مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد و همچنین از مرکز بهداشت شهرستان شهرکرد به دلیل همکاری صمیمانه در اجرای این پژوهش کمال امتنان را دارند.

و می‌تواند به صورت موفقیت‌آمیزی این باکتری را از نمونه‌های بالینی یا نمونه‌های آبی با دقیق و سرعت بالا تشخیص دهد. با توجه به اهمیت تشخیص عفونت لژیونلایی به خصوص در روزهای اول بیماری، نقش روش PCR بیش از پیش نمایان می‌گردد.

References

1. Wang CM, Hsu CY, Wang ET, Chen JH, Liu DP. The control strategies of legionnaires' disease in public places. *Taiwan Epidemiol Bull*. 2012; 28(12): 180-192.
2. Lin YE, Stout JE, Yu VL. Controlling *Legionella* in hospital drinking water: an evidence-based review of disinfection methods. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2011; 32(2): 166-173.
3. Qin T, Zhou H, Ren H, Guan H, Li M, Zhu B, Shao Z. Distribution of sequence-based types of *Legionella pneumophila* serogroup 1 strains isolated from cooling towers, hot springs, and potable water systems in China. *Appl Environ Microbiol*. 2014; 80(7): 2150-2157.
4. Friedman H, Yamamoto Y, Klein TW. *Legionella pneumophila* pathogenesis and immunity. *Semin Pediatr Infect Dis*. 2002; 13: 273-279.
5. Arora B, Kaur P, Sethi B. Review article legionellosis: An update. *J Clin Diagn Res*. 2012; 6(7): 1331-1336.
6. Diederer BM. *Legionella* spp. and Legionnaires' disease. *J Infect*. 2008; 56(1): 1-12.
7. Alix E, Chesnel L, Bowzard BJ, Tucker AM, Delprato A, Cherfils J, Wood DO, Kahn RA, Roy CR. The capping domain in ralF regulates effector functions. *PLoS Pathog*. 2012; 8(11): e1003012.
8. Jaulhac B, Nowicki M, Bornstein N, Meunier O, Prevost G, Piemont Y, Fleurette J, Monteil H. Detection of *Legionella* spp. in bronchoalveolar lavage fluids by DNA amplification. *J Clin Microbiol*. 1992; 30(4):920-924.
9. Qasem JA, Mustafa AS, Khan ZU. *Legionella* in clinical specimens and hospital water supply facilities: molecular detection and genotyping of the isolates. *Med Princ Pract*. 2008; 17(1): 49-55.
10. Motaharinia Y, Shapuri R, Rahnama M, Aliramaie MR, Rahmani MR, Rezaie MA. Isolation of *legionella pneumophila* from environment and water system samples and evaluation of immuno-protective efficiency of its whole killed cell in mice model. *Sci J Kurdistan Univ Med Sci* 2010; 15(2): 70-78.
11. O'Neill E, Humphreys H. Surveillance of hospital water and primary prevention of nosocomial legionellosis: what is the evidence? *J Hosp Infect*. 2005; 59(4): 273-279.
12. Liang JL, Dziuban EJ, Craun GF, Hill V, Moore MR, Gelting RJ, Calderon RL, Beach MJ, Roy SL; Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Surveillance for waterborne disease

- and outbreaks associated with drinking water and water not intended for drinking United States, 2003-2004. MMWR Surveill Summ. 2006; 55(12): 31-65.
13. Pancer K, Rabczenko D, Krogulska B, Matuszewska R, Ozygała J, Stanisławska A, Trzcińska A, Stypułkowska-Misiurewicz H. Microbiological evaluation of risk of legionellosis and practical methods applied for elimination of *Legionella pneumophila* from hospital water systems. Przegl Epidemiol. 2008; 62(2): 439-446.
14. Stockwell BR. Frontiers in chemical genetics. Trends Biotechnol. 2000; 18: 449-455.
15. Yazdani RA. Detection of *Legionella pneumophila* culture and direct fluorescent antibody method in bronchoalveolar samples of pneumonia patients admitted to the medical centers of Esfahan. J Shahid Sadoughi Univ Med Sci Health Serv. 2005; 14(4): 64-68. [In Persian]
16. Goudarzi H, SeyedJavadi S, Goudarzi M. Detection of *Legionella pneumophila* by sputum culture, direct immunofluorescence and PCR. Pajouhesh. 2011; 35 (2): 119-124. [In Persian]
17. Alavi SM. Seroprevalence of *Legionella pneumophila* in patients with community acquired pneumonia. J Guilan Univ Med Sci. 2008; 18(72): 63-69. [In Persian]
18. Ahmadinejad M, Shakibaie MR, Shams K, Khalili M. Detection of *Legionella pneumophila* in cooling water systems of hospitals and nursing homes of Kerman city, Iran by semi-nested PCR. World Acad Sci Eng Technol. 2011; 76: 20-23.
19. Benitez AJ, Winchell JM. Clinical application of a multiplex real-time PCR assay for simultaneous detection of *Legionella* species, *Legionella pneumophila*, and *Legionella pneumophila* serogroup 1. J Clin Microbiol. 2013; 51(1): 348-351.
20. Fernández JA, López P, Orozco D, Merino J. Clinical study of an outbreak of Legionnaire's disease in Alcoy, Southeastern Spain. Eur J Clin Microbiol Infect Dis. 2002; 21(10): 729-735.
21. Lindsay DS, Abraham WH, Findlay W, Christie P, Johnston F, Edwards GF. Laboratory diagnosis of legionnaires' disease due to *Legionella pneumophila* serogroup 1: comparison of phenotypic and genotypic methods. J Med Microbiol. 2004; 53(3): 183-187.
22. Ghatalou R, Yeganeh Sefidan F, Akhi MT, Soroush MH, Hejazi MS. Detection of *legionella* contamination in Tabriz hospitals by PCR assay. Adv Pharm Bull. 2013; 3(1): 131-134.
23. Grúas C, Llambi S, Arruga MV. Detection of *Legionella* spp. and *Legionella pneumophila* in water samples of Spain by specific real-time PCR. Arch Microbiol. 2014; 196(1): 63-71.

A survey of the frequency of *rahF* and *lepA* genes in *Legionella pneumophila* isolated from the patients suffering of respiratory infections

Abbas Doosti¹, Fatemeh Alaei², Froozan Khedri³

¹Associate Professor, Biotechnology Research Center, Shahrekord branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

²M.Sc., Biotechnology Research Center, Shahrekord branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran.

Abstract

Background & Objectives: *Legionella pneumophila* is an aerobic gram-negative bacterium and etiology of legionnaires disease. The *rahF* and *lepA* genes belong to the members of type IV secretion system are essential for intracellular growth and survival of bacteria. The aim of this study was to isolate *L. pneumophila* from bronchoalveolar lavage (BAL) fluid samples and the frequency of *lepA* and *rahF* genes.

Materials & Methods: This cross-sectional study was carried out on 100 BAL fluid samples collected from the patients suffering of respiratory infections who visited Charmahal-O-Bakhtiri health centers. Isolation of *L. pneumophila* was performed using a specific medium (BCYE). Then, all the samples were evaluated using PCR and specific primers designed for *16S rRNA* gene. Furthermore, the frequency of *lepA* and *rahF* genes was determined using PCR method.

Results: Overall, 9% of the total 100 samples were infected to *L. pneumophila*. Furthermore, molecular tests showed that 12 cases out of these samples were positive for this bacterium. The frequency of the *rahF* and *lepA* genes in these samples were measured 41.66 and 25%, respectively. In addition, 8.33% of the samples carried both genes.

Conclusion: Our studies indicated high frequency of the *rahF* and *lepA* genes in *L. pneumophila* isolated from this area. It is possible to determine *L. pneumophila* in fresh samples based on PCR technique without using in media. Furthermore, PCR technique is faster and more accurate for detection of *L. pneumophila* in bronchoalveolar samples in comparison to culture method.

Keywords: *Legionella pneumophila*, Bronchoalveolar, *rahF* gene, *lepA* gene.

Correspondence to: Abbas Doosti

Tel: +989133838830

E-mail: abbasdoosti@yahoo.com

Journal of Microbial World 2015, 8(2): 103-111